



SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060206

DOM
2013-11-22
Stockholm

Mål nr
P 6078-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2013-06-05 i mål nr P 1564-13, se bilaga

KLAGANDE

1. I A
2. E E
3. H E

MOTPART

1. Byggnadsnämnden i Halmstads kommun
Box 153
301 05 Halmstad

2. Laholmsbuktens VA
Box 246
301 06 Halmstad

SAKEN

Bygglov för nybyggnad av tryckökningsstation på fastigheten X i Halmstads kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen Byggnadsnämndens i Halmstad kommun beslut den 22 augusti 2012, BN § 243, om att meddela bygglov för nybyggnad av tryckökningsstation på fastigheten X och avslår bygglovsansökan.

Dok.Id 1111498

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

I A, E E och H E har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen med ändring av mark- och miljödomstolens dom ska upphäva bygglovets. Som skäl har i huvudsak anförts följande. Byggnationen innebär att en tryckökningsstation, med befarat infraljud, placeras 12 m från tomtgräns och cirka 15 m från hus. Byggnationen kan inte anses vara en liten avvikelse från detaljplanen och de har som närmaste grannar inte blivit kallade till något informationsmöte. Någon frekvensanalys av ljudet har inte gjorts. Alternativa placeringar finns.

Laholmsbuktens VA har bestritt ändringsyrkandet, hänvisat till mark- och miljödomstolens domskäl och anført följande. Laholmsbuktens VA vill särskilt peka på resonemanget om tryckökningsstationens allmännyttiga ändamål och på att dess placering inte omöjliggör ett framtida nyttjande av marken med planens ändamål dvs. park och plantering. Det finns ingen alternativ placering som är lika ändamålsenlig. Stationens maskinella utrustning, tryckökningspumparna, bedöms företrädesvis vara igång dagtid och i mindre omfattning under natten.

Byggnadsnämnden i Halmstads kommun har vidhållit sitt beslut.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Inom ett område med detaljplan ska bygglov enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, ges för en åtgärd bl.a. om åtgärden inte strider mot detaljplanen. Enligt 9 kap. 31 b § PBL får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan om avvikelsen är liten och förenlig med detaljplanens syfte. Enligt förarbetena till paragrafen (prop. 2010/11:63 s. 50 f.) har någon ändring avseende innebörden av bestämmelsen om liten avvikelse i PBL jämförd med innebörden av bestämmelsen om mindre avvikelser i 8 kap. 11 § sjätte stycket äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, inte varit åsyftad varför ledning kan tas av tidigare förarbeten och praxis i bedömningen av om en avvikelse är liten.

Av den proposition som låg till grund för 8 kap. 11 § sjätte stycket i ÄPBL (prop. 1985/86:1 s. 713 f.) framgår att bestämmelsen inte avsågs att tillämpas om någon ville använda marken för ett i planen icke avsett ändamål.

Regeringsrätten har därefter, i rättsfallet RÅ 2002 ref. 63, med stöd av vad som angivits i en senare proposition (prop. 1989/90:37 s. 51 ff.) godtagit att bestämmelsen om mindre avvikelser kan tillämpas även när avvikelsen består i att marken ska användas för ett i planen icke avsett ändamål, om den lovsökta åtgärden avser ett allmännyttigt ändamål.

I förevarande mål avses en tryckökningsstation placeras på mark som enligt gällande detaljplan är allmän platsmark avsedd för park eller plantering. Åtgärden avviker från planens användningsbestämmelse. En tryckökningsstation får anses vara en allmännyttig åtgärd vilket gör att en prövning, i enlighet med ovan refererade avgörande, ska göras av om åtgärden kan anses vara en liten avvikelse förenlig med planens syfte.

Av lovhandlingarna framgår att tryckökningsstationens byggnadsarea är cirka 46 m² samt att nockhöjden är drygt 3 m. Det aktuella området som i planen är avsett för parkmark eller plantering är cirka 2 300 m². Byggnaden kommer genom sin storlek och placering att bli väl synlig i omgivningen. Tryckökningsstationen kommer bl.a. genom sin storlek att påverka möjligheten att använda marken, för det i planen avsedda ändamålet, i en omfattning som inte är obetydlig. Det förhållandet att marken inte har ianspråktagits för någon parkanläggning eller dylikt påverkar inte denna bedömning. Mark- och miljööverdomstolen finner med hänsyn till det nu anförda att åtgärden inte är en sådan liten avvikelse som avses i 9 kap. 31 b § PBL.

Nämndens beslut om bygglov för tryckökningsstationen ska därför upphävas och ansökan om bygglov avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Ulla Bergendal, Mikael Hagelroth, referent, och Håkan Åberg samt tekniska rådet Maria Lotz.

Föredragande har varit föredraganden Linn Gloppestad.



VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2013-06-05
meddelad i
Vänernsborg

Mål nr P 1564-13

KLAGANDE

1. I A

2. E E

3. H E

MOTPARTER

1. Byggnadsnämnden i Halmstads kommun
Box 153
301 05 Halmstad

2. Laholmsbuktens VA
Box 246
301 06 Halmstad

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Hallands län beslut den 8 april 2013, dnr 403-7253-12 och 403-6465-12, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov för nybyggnad av tryckökningsstation på fastigheten X i Halmstads kommun

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avslår yrkandena om syn.
 2. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena i övrigt.
-

BAKGRUND

Efter ansökan från Laholmsbuktens VA (gemensam nämnd för vatten- och avlopps-försörjningen i Halmstads och Laholms kommuner) beviljade Byggnadsnämnden i Halmstads kommun (nedan Byggnadsnämnden) i beslut den 22 augusti 2012, BN § 243, bygglov för nybyggnad av tryckökningsstation på fastigheten X i samma kommun.

Byggnadsnämndens beslut överklagades till Länsstyrelsen i Hallands län (nedan Länsstyrelsen) av I A, ägare till fastigheten Y, och E E och H E, ägare till fastigheten Z. I beslut den 8 april 2013 avslag Länsstyrelsen överklagandena, se bilaga 1.

YRKANDEN M.M.

I A har överklagat och yrkat att mark- och miljödomstolen upphäver bygglovet för nybyggnad av tryckökningsstation på fastigheten X. Vidare har hon, såsom det får förstås, yrkat syn.

E E och H E har överklagat och yrkat att mark- och miljödomstolen upphäver bygglovet för nybyggnad av tryckökningsstation på fastigheten X. Vidare har de, såsom det får förstås, yrkat syn.

I A har till stöd för sin talan anfört bland annat följande. Placeringen 12 meter från hennes tomtgräns och 15,5 meter från boningshuset ger stora farhågor för eventuella vibrationer från pumpen. Hon har stor negativ erfarenhet av infraljud från ett tidigare boende. Hennes grannars – E E och H E – förslag att stationen skulle kunna placeras söder om Eldsberga vid Banverkets ställverk vid järnvägsstationen synes ur miljösynpunkt vara lämpligare.

E E och H E har till stöd för sin talan anfört bland annat följande. Placeringen är helt felaktig. Tryckökningsstationen ligger alldeles för nära befintliga bostäder: 12,2 meter från tomtgräns och mellan 15-20 meter från bostadshus. De är mycket oroliga för vibra-akustiska skakningar och infraljud. De anser även att

man ska vara rädd om parkområden och inte placera en tryckökningsstation av den aktuella modellen på den plats som det nu är fråga om. Detta är inte att betrakta som en liten avvikelse.

Lokaliseringsprincipen innebär att man ska välja en sådan plats att verksamheten kan bedrivas med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljö. Platsvalet har betydelse för vilka miljöeffekter och störningar som uppkommer i samband med en verksamhet. Miljöbalkens försiktighetsprincip innebär en skyldighet att vidta åtgärder för att förhindra störningar redan vid risken för negativ påverkan på människors hälsa och miljön.

De har begärt specifikationer om ljudets frekvensfördelning och eventuell risk för vibrationer från liknande verk. De har emellertid alltså inte fått se några sådana specifikationer. De vet att infraljud är skadligt för hälsan. Mycket forskning pågår och de anser det motiverat att försiktighetsprincipen tillämpas.

De är inte emot en vattenförbindelse mellan Halmstads och Laholms kommuner. De har dock föreslagit en alternativ placering söder om Eldsberga vid Banverkets ställverk vid järnvägen eller norr om Eldsberga.

I A, E E och H E har i yttrande redogjort för inverkan av infraljud och lågfrekvent buller på människor samt hänvisat till miljöbalkens kunskapskrav – 2 kap. 2 § – och bevisbörderegeln – 2 kap. 1 §. De har även efterfrågat en miljökonsekvensbeskrivning för den tänkta tryckökningsstationen.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Av 3 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar framgår att det ska hållas syn på stället om det behövs. Mark- och miljödomstolen anser att utredningen i målet är tillräcklig för att domstolen ska kunna pröva de frågeställningar som aktualiseras i målet och göra ett ställningstagande i bygglovsfrågan. Det finns därmed

inte skäl att anta att syn på platsen skulle tillföra något av betydelse varför yrkandena härom ska avslås.

Det sökta bygglovet gäller nybyggnad av en s.k. tryckökningsstation på fastigheten X. Nämnda fastighet omfattas av detaljplan och den aktuella platsen är enligt planen avsedd för park eller plantering. Byggnadsåtgärden kan därmed inte anses förenlig med planbestämmelserna. Frågan i målet blir därmed om avvikelsen är sådan att den kan godtas enligt bestämmelsen i 9 kap. 31 b § plan- och bygglagen (2010:900) som s.k. liten avvikelse som är förenlig med detaljplanens syfte.

Som framgår av refererade förarbeten i Länsstyrelsens beslut ska bedömningen av huruvida en avvikelse är att betrakta som mindre inte fixeras vid några absoluta förhållanden. Avvikelsens art och storlek måste bland annat relateras till skalan och karaktären hos miljön. Utplacering av byggnader för att tillgodose den allmänna nyttan (t.ex. transformatorer och toaletter) borde i många fall kunna bedömas som mindre avvikelser, såvida inte läget är så känsligt att en planändring behövdes.

Den nu aktuella delen av fastigheten X är belägen i hörnet mellan två vinkelräta rader med enbostadshus. Ytan uppgår till cirka 2 300 kvadratmeter. Enligt vad som redovisas på av Byggnadsnämnden fastställda ritningar mäter den tänkta byggnationen 6,0 x 7,7 meter och är förlagd 12,0 meter från tomtgränsen till fastigheten Y respektive 12,2 meter till fastigheten Z. Såvitt framkommit i målet är marken inte ianspråktagen för någon parkanläggning eller liknande.

Enligt mark- och miljödomstolens mening är den tänkta tryckökningsstationen, med beaktande av den relativt sett begränsade yta som denna kommer att ta i anspråk och då det är fråga om ett allmännyttigt ändamål, att betrakta som en sådan liten avvikelse som är förenlig med detaljplanens syfte och som därför kan godtas vid en bygglovsprövning. Med hänsyn till placeringen omöjliggörs inte heller att övriga delar av platsen i framtiden nyttjas för en park eller plantering.

Beträffande de befarade olägenheter som klagandena uttryckt farhågor för instämmer mark- och miljödomstolen i Länsstyrelsens bedömning. Vad som framkommit i målet ger sålunda inte anledning att anta tryckökningsstationen skulle innebära fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.

De i målet åberopade lokaliserings- och försiktighetsprinciperna m.fl. saknar i likhet med övriga hänsynsregler i 2 kap. miljöbalken tillämplighet inom ramen för prövningen av en bygglovsansökan (jfr RÅ 2005 not. 37). Inte heller förutsätter bygglovsprövningen att sökanden ger in en miljökonsekvensbeskrivning (jfr 6 kap. 1 § miljöbalken).

Sammanfattningsvis saknas grund för att upphäva det aktuella bygglovet. Överklagandena avslås därmed.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 26 juni 2013.

Göran Stenman

Rolf Dalbert

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Göran Stenman, ordförande, och tekniska rådet Rolf Dalbert. Föredragande har varit beredningsjuristen Olof Petersson.